

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Forespørgsel nr. F 9:

Forespørgsel til statsministeren og justitsministeren:

»Er den nuværende regering enig i den opfattelse af embedsmænds rådgivning og bistand til regering og ministre, som fremgik af redegørelse nr. R 2 af 4. oktober 2001, og hvordan opfatter regeringen de særlige rådgiveres bistand og rådgivning, når de optræder som presserådgivere og spindoktorer for ministre?«
Af Aage Frandsen (SF) og Holger K. Nielsen (SF).

(Forespørgslen anmeldt 3/10 2002. Fremme af forespørgslen vedtaget 9/10 2002).

Begrundelse

Aage Frandsen (SF):

Baggrunden for denne forespørgsel er for det første et naturligt ønske om at få diskuteret de generelle principper for ministres brug af embedsmænd på baggrund af redegørelsen fra den daværende regering fra oktober 2001.

For det andet er der tre velkendte sager, hvor ministres spindoktorer har optrådt på en måde, der er i strid med god embedsmandsskik. Det mest grelle eksempel er det, hvor en embedsmand, der er ansat som særlig rådgiver i et job som spindoktor, udtaler sig om finansministerens private forhold i direkte modstrid med sandheden.

For det tredje er der forskellige andre større og mindre sager, hvor der er grund til at være særlig opmærksom på spindoktorers arbejde og adfærd og opmærksom på, i hvilket omfang det er i overensstemmelse med god embedsmandsskik.

Når vi fra SF's side stiller denne forespørgsel, er det udtryk for en bestandig interesse i at sikre de principper, der ligger bag det danske embedsmandssystem, som bygger på, at embedsmændene skal være loyale over for deres arbejdsgivere, i det her tilfælde ministeren, og også være loyale over for sandheden og deres faglighed samt leve op til god embedsmandsskik.

Kl. 10.05

Derfor ligger denne forespørgsel i klar forlængelse af vores tidligere initiativer, bl.a. initiativet, der resulterede i det såkaldte Bundgaard-Nielsen-udvalg og den betænkning, der fulgte deraf, og også i forlængelse af den vedtagelse i

Folketinget, som vi fremsatte, og som resulterede i den redegørelse, som den daværende justitsminister afleverede til Folketinget i oktober 2001.

Besvarelse

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne indlede med at takke SF for at have taget initiativ til denne forespørgselsdebat om forholdet mellem ministre og embedsværket og i den forbindelse også forholdet til de såkaldt særlige rådgivere. Jeg deler fuldstændig hr. Aage Frandsens interesse for denne sag, og vi har jo også tidligere samarbejdet om disse spørgsmål.

Reglerne om forholdet mellem regeringen og embedsværket er centrale som led i vores styreform, og det er af afgørende betydning, at der i samfundet er almindelig tillid til, at de gældende regler bliver fulgt af ministre og embedsmænd. Der er derfor tale om et meget væsentligt emne, ikke kun for regeringen og Folketinget, men også helt naturligt for pressen og den øvrige offentlighed.

Da forespørgslen her i dag også er rettet til justitsministeren, vil regeringens besvarelse falde i to dele, og jeg vil indlede med nogle overordnede betragtninger.

Det danske embedsmandssystem er kendetegnet ved, at embedsmændene er partipolitisk neutrale. Det er således et grundlæggende princip, at embedsmændene ikke må lade deres egne politiske holdninger få indflydelse på omfanget eller kvaliteten af den bistand, der bliver ydet en minister. Det er forudsætningen for, at skiftende regeringer kan overtage det eksisterende embedsværk og derved drage nytte af den omfattende faglige erfaring og viden, der er i centraladministrationen. Det skal være sådan, at skiftende ministre kan påregne loyal bistand fra embedsværket uanset ministerens partifarve.

Jeg vil gerne understrege, at regeringen ønsker at fastholde og beskytte det danske system med partipolitisk neutrale embedsmænd. Det er bl.a. derfor meget væsentligt, at der er en almindelig enighed mellem regeringen og partierne i Folketinget om, hvilke regler der gælder for forholdet mellem regeringens ministre og embedsværket.

Jeg vil gerne her i Folketinget tilkendegive, at den nuværende regering kan tilslutte sig den generelle beskrivelse af reglerne, der fremgår af Ju-